

2023-02-02

Socialstyrelsen

RIOs och OFIs remissvar på förslag till ändringar i förslag till föreskrifter och allmänna råd om skyddad yrkestitel för undersköterskor (dnr 4.1-40969/2022)

RIO och OFI inkommer härmed med yttrande över förslag till ändringar i förslag till föreskrifter och allmänna råd om skyddad yrkestitel för undersköterskor (dnr 4.1-40969/2022).

Inledning

RIO och OFI har den 3 oktober 2022 yttrat sig över förslag till föreskrifter och allmänna råd med anledning av att yrkestiteln undersköterska blir reglerad. Våra synpunkter i detta tidigare yttrande kvarstår;

RIO och OFI välkomnar erkännandet av folkhögskolans förmåga att utbilda undersköterskor och på så sätt bidra till kompetensförsörjningen. Vi anser att Socialstyrelsens föreslagna modell för reglering av yrkestiteln undersköterska på ett övergripande plan är bra, men Socialstyrelsen bör i det fortsatta arbetet;

Jämställa utbildningsformen folkhögskola med övriga utbildningsformer

I Socialstyrelsens underlag framställs utbildning på folkhögskola i termer av annan eller alternativ utbildning medan gymnasieskola och komvux är de utbildningsformer underlaget utgår från.

Folkhögskolan har sedan lång tid tillbaka varit anordnare av bland annat yrkesutbildningar. Det vore på sin plats att utbildningsformen folkhögskola i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd jämfördes med övriga utbildningsformer. Det skulle signalera en ökad legitimitet och dessutom särskilja oss från privata utbildningsaktörer.

En sådan åtgärd skulle också vara en rimlig konsekvens av vad Socialstyrelsen framhåller om folkhögskolorna som en sedan länge etablerad del av det svenska utbildningsväsendet i konsekvensutredningen.

Förtydliga bedömningar om folkhögskolan i konsekvensutredningen

I avsnitt 2.6.2 "Intyg från folkhögskola får ersätta godkända betyg" gör Socialstyrelsen bedömningen att intyg från folkhögskola bör kunna gälla som godkända betyg. För att undvika otydlighet kan denna del med fördel ändras till ska.

Vidare anges i samma avsnitt att folkhögskolorna får (...) ses som en sedan länge etablerad del av det svenska utbildningsväsendet. Folkhögskolorna är en sedan länge etablerad del av det svenska utbildningsväsendet är en mer korrekt beskrivning av utbildningsformen från 1868.

Beakta konsekvenser för Folkbildningsrådets uppföljande arbete

I Socialstyrelsens underlag saknas en diskussion om vilka konsekvenser författningsförslagen kan få för Folkbildningsrådets uppföljning och utvärdering av folkhögskolornas verksamhet samt granskning av kvaliteten i utbildningen och folkhögskolornas eget kvalitetsarbete. Dessa Folkbildningsrådets uppgifter anges i förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen.

Konsekvensutredningen utgår i första hand från de regelverk som styr gymnasieskolan och komvux.

En reglering av yrkestiteln undersköterska med en utbildning av hög kvalitet kommer bidra till att höja yrkets status. Men arbetsmarknadens parter behöver också göra sitt; det kommer krävas goda arbetsvillkor för undersköterskor där lön är en av flera faktorer. Om så blir fallet kommer vi sannolikt att få se ett ökat söktryck till landets folkhögskolor.

Vi delar således Socialstyrelsens bedömning att efterfrågan på utbildning till undersköterska kan komma att öka. Fler utbildningsplatser behöver därför komma på plats. Folkhögskolorna i Sverige har möjlighet att vara med och möta detta behov under förutsättning att nya resurser tillförs.

RIO och OFI förutsätter att denna bedömning ingår i Socialstyrelsens dialog med regeringen.

RIOs och OFIs synpunkter

Vi noterar bland annat de olika kraven som ställs beroende på när sökande påbörjar sin utbildning och att det innebär avsteg från en enhetlig kompetensnivå men med Socialstyrelsens bedömning att det är motiverat utifrån att värna utbildningsnivån.

RIO och OFI har inga ytterligare synpunkter än de som tidigare lämnats och som återgetts ovan.

Olle Westberg
Generalsekreterare, RIO

Annica Wallenborg
Verksamhetschef, OFI